

af den forholdsmæssige Repræsentation af Anskuelserne rejst sig. Hvis det ikke lod sig gøre at forene disse to Valgmaader, saa maatte en af dem sejre, enten Enmandskredsvalget eller Forholdstalsvalgmaaden, og jeg for mit Vedkommende; der er saa varm en Ven af Valg i Enmandskredse, som nogen kan være, og som saa nødvendig som nogen vilde give Afkald derpaa, tror, at hvis Valget stod endeligt og uigenkaldeligt mellem Bevarelsen af Enmandskredsene uden Forholdstalsvalg og Forholdstalsvalg alene i store Kredse, saa maatte og vilde Forholdstalsvalgmaaden blive den sejrende.

Det glæder mig, at det Forsøg, der her gøres paa at bevare Enmandskredsvalget, nu gøres under ret gunstige Vilkaar, i alt Fald saadanne Vilkaar, at man vil kunne se, om dette System byder Fremtidsmuligheder. Vi arbejder paa ganske ny Basis. Vi lægger maaske Grund til noget, som vil blive efterfulgt andre Steder. Men vi arbejder paa ny Grund uden at have Erfaringer andre Steder fra, eller fra os selv at bygge paa. Efter et Par Aars teoretiske og politiske Drøftelser skal vi udforme Systemet. Det er da klart, at det kan være behæftet med Mangler, og at Princippet ikke kan være kommet til helt tilfredsstillende Udformning. Vanskelighederne ved at overgaa fra et System, der længe har været her i Landet, til et nyt er selvfølgelig store, og saadanne Overgangsvanskeligheder kan ogsaa medføre, og har medført, at Systemet ikke kommer til helt klar Udformning. Men jeg tror, det er formet saaledes, at det, der har virket ved et Valg eller to, vil være let at se, paa hvilke Punkter Ændringer skal hidføres, for at det skal kunne virke helt tilfredsstillende efter sin Hensigt. Prøven forestaar da altsaa, og jeg nærer god Tro til, at dette System, der bevarer Enmandskredsenes gamle Goder og tilsigter at hidføre Forholdstalsvalgmaadens relativt nye politiske Goder, ogsaa vil lykkes. Jeg kan derfor, idet jeg nu anbefaler dette høje Ting at vedtage Lovforslaget, sige, at det nu foreligger i den Skikkelse, som for mig er den mest tilfredsstillende, en Valglov har haft, siden jeg har faaet Sæde i Rigsdagen. Dette betyder selvfølgelig ikke, at Lovforslaget fuldt ud tilfredsstillende mig,

paa ingen Maade, men jeg tror, der her er udformet Tanker, som det vil være os til Ære at prøve i Praksis, fordi vi derved gør et alvorligt Forsøg paa, i Erkendelse af nye Tankers Berettigelse, at bevare det bedste i gamle. Jeg anbefaler derfor det høje Ting at slutte sig til Lovforslaget.

Lovforslaget ledsages af en Fortegnelse over Folketingsvalgkredsene. Nødvendigheden af at forøge Suppleringsmandaternes Antal for at bringe dem til at virke under tilstrækkeligt gunstige Vilkaar har medført Nødvendigheden af at nedlægge Kredse, som for Øjeblikket bestaar. De er nedlagte i et saadant Tal, at den kommende samlede Kredsrepræsentation ved Enkeltmandskredse og Tillægsmandater vil give et Antal, som tager fuldt Hensyn til det i Grundloven nedlagte Krav om, at der ogsaa skal tages Hensyn til Befolkningstætheden. Som den Landsdel, hvori Befolkningen paa visse Omraader bor mest spredt, vil Jylland faa den forholdsvis største Repræsentation. I Forholdet til det Lovforslag, som forlod Folketinget for et Aar siden, vil man navnlig lægge Mærke til denne Afvigelse.

Nedlæggelsen af Enmandskredse, der har bestaaet længe, har ikke været let. Næst efter at Nedlæggelsen selvfølgelig maatte foregaa saaledes, at de Amter, der havde forholdsvis mindst Folketal, først maatte afgive Kredse, og næst efter at den maatte falde saaledes, at intet Parti kunde sige, at den særlig ramte det, har Opgaven for mig været, at selve Omlægningen, Dannelsen af de nye Kredse, kunde foregaa paa en saadan Maade, at det vilde staa klart for hele Offentligheden, at politiske Hensigter, der saa let og ofte har spillet ind i Valgkredsovervejelserne, ikke her har været til Stede. Derfor har jeg overhovedet ikke deltaget i Arbejdet med Kredsomlægningen med Hensyn til Sognefordelingen, men har ladet dette udelukkende foregaa i Statistisk Departement. Hvilket Resultat Kredsomdelingen har faaet politisk, vil Tiden vise. Der er fra enkelte Sider kommet Beklagelse over, at der er Sogne, som snarest i geografisk Henseende burde være henlagte til andre Kredse, end de foreslaas henlagt til, og saa fremdeles. Det er muligt, at en Overvejelse ogsaa med den politiske Minister som ledende